

IDEOLOŠKO-POLITIČKI RAD I UČEŠĆE STAREŠINA U DRUŠTVENIM ORGANIZACIJAMA

Pukovnik *Ljubo ŠARANović*

Struktura i bitne odlike našeg socijalističkog društva uslovljavaju i omogućavaju živo i široko angažovanje i raznovrsno učešće svih pripadnika Armije, a posebno aktivnog starešinskog kadra, u svim oblastima društveno-političkog života zemlje. Reč je o onim delatnostima za koje se pripadnici Armije opredeljuju dobrovoljno, svesno, sa željom da se afirmišu kao građani, borci za razvitak socijalizma i socijalističkih društvenih odnosa, da aktivno sudeluju u tekućem životu društva, da se angažuju u rešavanju raznih problema, ukratko da se koriste pravima i ispunjavaju dužnosti u skladu sa postavkama Ustava naše zemlje.

Sistem samoupravljanja i široko prenošenje mnogobrojnih funkcija društva na komunu, društvene organizacije i organe samoupravljanja u njoj, potencirali su afirmaciju i merenje vrednosti ljudi prema njihovom udelu u društveno-ekonomskom napretku zajednice i prema aktivnosti u različitim oblicima društvenog samoupravljanja. Prema tome, učestvovanje pripadnika Armije u raznim oblicima društveno-političkog života je logična posledica ispravnog shvatanja tokova našeg socijalističkog razvitka. Ukoliko bi ono bilo uslovljeno pritiskom ma koje vrste, bilo bi manje korisno, kratkog daha i manje bi uticalo na samog učesnika. Uostalom, i dublji smisao ideološko-političkog rada u Armiji jeste baš u tome da njeni pripadnici ne shvate potrebu stalnog i svestranog angažovanja u društveno-političkom životu zemlje kao armijsku obavezu, već kao svoju društveno-političku dužnost, kao normalnu obavezu i potrebu savesnog socijalističkog građanina. Dakle, aktivnost starešina u društvenim i drugim organizacijama ne može se shvatiti kao neka »pomoć terenu«, već je to njihova obaveza kao građana SFRJ koja je uslovljena spremnošću komunista u Armiji da zajedno sa ostalim komunistima dele radosti i brige socijalističke izgradnje, da prime odgovornost za socijalistički razvitak zemlje.

Naime, u borbi za konkretne ciljeve socijalizma, od velikog je značaja istrajna i energična borba u svakodnevnoj praksi za sve one »sitne pobjede« koje idu u korist radnog čoveka i naše socijalističke zajednice. Razvijanje socijalističke svesti radnog čoveka i samoupravnih prava građana moguće je samo neumoljivom borbom za uklanjanje svega onoga što koči socijalistički razvitak, imajući neprekidno na umu da se ona odvija u uslovima razvijenih i osamostaljenih društveno-političkih organizacija, gde se ne može komandovati. Znači, komunisti moraju, u prvom redu, tome podešavati svoj stav, svoje prilaženje problemima, jer je neosporno da će izgradnja socijalizma biti brža i davati veće rezultate ukoliko bude demokratskiji put njihovog ostvarivanja. To ujedno orijentiše komuniste da svoju aktivnost, odlučnost i borbenost usmeravaju ka tom cilju. Budući da naš sistem postavlja radnog

čoveka i situaciju da kroz razne samoupravne organe sam odlučuje o svim pitanjima socijalističkog razvitka, komunisti mogu uticati na svoje sugrađane, pre svega, stalnim podizanjem vlastite svesti, snagom vlastitog ubeđenja, vlastitim primerima, snažnim inicijativama, istinskom povezanošću sa radnim ljudima i poverenjem ljudi u njihove stavove i dela.

Međutim, uspešno političko delovanje sa tih pozicija nezamislivo je bez stalnog praćenja i brižljivog izučavanja problema i iskustava života i delovanja ljudi, društvenih organizacija organa samoupravljanja. To je uslovljeno i time što se odluke o daljem razvitku najbolje obezbeđuju i pripremaju pre njihovog definitivnog formulisanja. One sazrevaju u svesti ljudi, kao potreba, kao nužnost. Takvo shvatanje savremenog društveno-političkog života i donošenje odluka — bilo da se one odnose na čitavu zemlju ili samo na srez, komunu (kraj), mesto, itd. — iziskuje veću svesnu disciplinu i odgovornost komunista u radu na produbljavanju svesti ljudi o njihovim ličnim i zajedničkim interesima, kao i na sagledavanju protivrečnosti i objektivnih teškoća našeg socijalističkog razvitka koji nije nimalo bezbolan, lak i jednostavan. Bez temeljnog praćenja i sagledavanja svih protivurečnosti tog razvoja ne može biti ni dubljeg razumevanja naše celokupne društvene stvarnosti, što je posebno značajno da se uoči pri razmatranju mesta i uloge starešina u društveno-političkom životu.

Govoreći o potrebi uporne i stalne borbe komunista za nove socijalističke odnose, za rušenje starog i pobedu novog, drug Ranković, pozdravljajući Četvrti kongres SK Slovenije kaže:

»Za nas komuniste Jugoslavije ostaje da se istrajno i energično, u svakodnevnoj praksi, borimo za ostvarenje velikih ciljeva socijalizma, kao što to dolikuje revolucionarnoj tradiciji naše Partije. Pred nama komunistima stoji osnovni zadatak da se u središtu borbe masa za socijalističku izgradnju osposobljavamo za svoju društveno-političku ulogu u savremenim uslovima, da ovladamo veštinom rukovođenja u već znatno razvijenim uslovima socijalističke demokratije, u uslovima delovanja raznovrsnih društvenih organa koji danas samostalno odlučuju o mnogobrojnim pitanjima našeg daljeg socijalističkog razvitka«.

O tome kako su starešine — komunisti, organizacije i rukovodstva SK u JNA shvatili zadatke u pogledu društveno-političke aktivnosti na terenu govore i ovi podaci: početkom 1964. godine je preko 21.000 komunista-starešina iz Armije radilo u rukovodstvima društveno-političkih organizacija i organa samoupravljanja. Od toga je oko 300 drugova birano u skupštine — od opštinske do Savezne, oko 8.800 u rukovodstva društveno-političkih organizacija i oko 12.000 u organe društvenog samoupravljanja. Ili, na primer, u graničnim jedinicama je u rukovodstva birano 49%, u beogradskoj armijskoj oblasti 38%, a u splitskoj armijskoj oblasti 36% od ukupnog broja starešina. Osim toga, mnogi partijski rukovodioci sa terena ističu da su komunisti iz Armije, naročito u manjim garnizonima, često nosioci rada u pojedinim organizacijama (Savezu boraca, Socijalističkom savezu, sportskim organizacijama, kućnim savetima, ponegde u školskim odborima i sl.)

Međutim, pozitivna slika opšteg stanja ne bi smela da izazove samozadovoljstvo kod komunista i utiče na formiranje uverenja da

nema šta da se dalje razvija, menja, unapređuje u tom radu. Dovoljno je da se kritički ocene iskustva i dosadašnja praksa pa da se sagleda koliko još ima da se radi i na ovom sektoru. Činjenica je, na primer, da starešine koje imaju neka zaduženja na terenu (izborne funkcije) ispoljavaju znatnu i sistematsku aktivnost, bilo da je reč o radu unutar rukovodstva ili o istupima na skupovima građana. Među onima koji nemaju takvih zaduženja ima i nedovoljno aktivnih pa čak i sasvim pasivnih u političkom životu u svojoj sredini. Takvi pojedinci ponekad dosta glasno kritikuju manjkavosti u našem svakodnevnom životu, ali ne pokazuju spremnost da pomognu da se stvari izmene na bolje. Obično su u pitanju drugovi koji imaju, manje-više, teoretsku šemu o socijalističkoj izgradnji zemlje i ako im konkretan život ne izgleda dovoljno »uklopljen« u takvu šemu, onda im to smeta!

Praksa, također, pokazuje da se dosta često ističe velika upošljenost i angažovanost starijih (ratnih) oficira, a prave se zamerke mladima, koji su ponegde pasivni i stoje po strani, ili se, pak, ne insistira na njihovom aktiviranju, jer su »prezauzeti« obavezama u trupi pošto i pre i posle podne rade sa vojnicima, a to se smatra kao »najbolje merilo njihove društveno-političke aktivnosti«. Da li treba dokazivati da takva shvatanja nisu ispravna? Mladi oficir oseća snažnu potrebu da se prilagodi društvenoj sredini, da stekne nove prijatelje, drugove, poznanike, da nađe dobre suborce, istomišljenike, među svojim vršnjacima. Te potrebe i težnje mogu se korisno usmeriti orijentacijom, na primer, na rad u SOJ, specijalizovanim ili sportskim organizacijama, u kojima će se on najlakše snaći i prilagoditi.

Ako neki starešina primi veliki broj funkcija i zaduženja u društveno-političkim organizacijama i organima samoupravljanja, realno je da će sporo unapređivati oblike rada i metod rukovođenja, a u njegovom radu primetiće se zasićenost, inertnost, rutinerstvo, dozvoljavajuće duge, nepripremljene, dosadne i zamorne sastanke sa kojih će ljudi odlaziti nezadovoljni. A to je opasna smetnja osavremenjivanju društveno-političkog rada. Njegovom unapređivanju mogli bi doprineti češći sastanci starešina sa rukovodiocima grada, komune, sreza. U velikim garnizonima pokazali su se korisni sastanci svih aktivista sa jednog sektora rada (SSRNJ, stambene zajednice, školski odbori itd.).

Do sada je u praksi vrlo malo ističana korist koju ima društveno-političko angažovanje starešina u radu van Armije u pogledu boljeg i svestranijeg političkog obrazovanja vojnika. Takav uticaj je nesumnjiv i od dalekosežnih posledica, jer je Armija po suštini svojih zadataka dobrim delom izolovana od sagledavanja složenih procesa u razvitku društva. Korišćenje štampe, časopisa i drugih publikacija ne pruža uvek dovoljno garancije da će vojnici shvatiti, razumeti i sagledati suštinu zbivanja. Rezultati će nesumnjivo biti bolji ako vojne starešine objašnjavaju vojnicima naša društvena zbivanja i kroz prizmu iskustava koja su stekle kao aktivni politički radnici na terenu gde su imale prilike da se neposredno upoznaju sa problemima. No, takvo posmatranje starešina podrazumeva i zahteva široku akciju i raznovrsne kontakte, pre svega, na području komune. Jer, u njoj se stiču i prepliću svi uspesi i teškoće u našem socijalističkom razvitku. Otuda i stalno insistiranje da se težište društveno-političke aktivnosti starešina nalazi upravo u

komuni. Pri tome nije bitno niti odlučujuće da li starešina ima neku društvenu (izbornu) funkciju, već je bitan njegov rad, držanje, stav, stvarni doprinos daljem razvoju društva. Isto tako, u razmatranju aktivnosti starešina-komunista u društveno-političkim organizacijama, ne sme se izgubiti iz vida ni činjenica da je rad, odnosno pojedinačno držanje člana SKJ neobično značajan faktor u jačanju uticaja i uloge organizacije Saveza komunista. Naime, nema sumnje da je lični moralni lik svakog pojedinca preduslov za njegovu uspešnu aktivnost na terenu i sam po sebi značajan faktor koji će da utiče na ostale građane.

Potpukovnik *Ivan BARIČEVIĆ*

Jedan od osnovnih elemenata kojim se može poboljšati kvalitet rada starešina u društvenim organizacijama — čemu komunisti treba uvek da teže — jeste da se poboljša metod njegovog sagledavanja. Pri tome valja imati u vidu da se aktivnost u društveno-političkim i drugim organizacijama i organima samoupravljanja javlja samo kao jedan vid, oblik, upoznavanja naše društvene stvarnosti i aktivnog uključivanja u društvene procese. Bilo bi nedovoljno ako bi se ona ograničila samo na to. U upoznavanju društvene prakse, to jest bitnih odnosa ekonomskog, političkog i kulturnog života, značajno mesto imaju tri momenta: prvo, sagledavanja našeg sistema u celini; drugo, kako taj sistem funkcioniše u praksi; i treće, aktivno uključivanje pripadnika Armije u društvene procese.

Za metod sagledavanja aktivnosti starešina u društveno-političkim i drugim organizacijama u dosadašnjoj praksi karakteristično je to da se koriste opšti pokazatelji, kao što su: članstvo u tim organizacijama, plaćanje članarine, prisustvovanje sastancima i sl. Možda su ovi podaci i potrebni, ali ako se metod sagledavanja svede samo na to, može se lako desiti da se dobije nerealna slika sa, svakako, negativnim posledicama. Naime, neko može ispunjavati sve pomenute uslove, a da bude pasivan. Dakle, u sagledavanju aktivnosti postići će se mnogo bolji rezultati ako se ne koriste samo opšti, nego i drugi pokazatelji koji tu aktivnost bliže određuju. Nije teško da se takvi pokazatelji preciziraju ako se imaju u vidu bitne odredbe samoupravne i političke prakse u našem društvu: proces odlučivanja i proces izvršavanja odluka. Prema tome, potreban je korak napred u sagledavanju koliko pojedinci aktivno učestvuju u donošenju odluka u organu samoupravljanja čiji su članovi, u Socijalističkom savezu, na zboru birača itd., a zatim kako i koliko učestvuju u akciji, u izvršavanju tih odluka. Ukoliko je uvid u ovakav rad bolji i potpuniji, utoliko se smanjuje potreba za opštim pokazateljima.

Svrha ovog sagledavanja je da se obezbedi osnovni stav koji odgovara potrebama prakse na terenu, a koji je usvojen i u Armiji, to jest da pripadnik Armije, kao i svaki drugi građanin, bude aktivan, da svojom delatnošću poboljša rad jedne društvene, političke organizacije, udruženja i sl. Drug Gošnjak je to rekao ovim rečima: »... da radi u jednoj organizaciji, ali da u njoj stvarno pošteno radi.« Dakle, insistiranjem na poboljšanju metoda sagledavanja aktivnosti starešina u društveno-političkom radu na terenu, ne insistira se i na povećanju kvantiteta tog rada, nego njegovog kvaliteta.

Kad je reč o poboljšanju metoda sagledavanja aktivnosti starešina ne sme se ispustiti iz vida još jedan momenat. Naime, u analizama te aktivnosti najčešće se polazi od rada u pojedinim rukovodstvima, a ne od rada u osnovnim organizacijama Socijalističkog saveza, Saveza boraca, na zborovima birača itd. To znači da se još uvek, na izvestan način, potcenjuje rad u ovim baznim organizacijama našeg društva, a baš se u njima bije glavna bitka za razvijanje osnovnih produkcionih i društvenih odnosa.

Pukovnik *Boško RODIĆ*

Unapređenju rada starešina na terenu i njihovom većem aktiviranju u tom radu najmanje može poslužiti insistiranje na konkretnim brojnim, grafičkim i drugim pokazateljima. Prikupljanje i prenošenje takvih pokazatelja, praktično, samo povećava administraciju i nepotrebno opterećuje ljude. Sve što o tom vidu aktivnosti starešina — komunista treba da se zna, mogu neposrednim uvidom da obezbede osnovna organizacija i pukovski komitet. Višim komandama i forumima Saveza komunista u JNA dovoljni su opšti pokazatelji, opšte ocene i, eventualno, isticanje određenih problema. Potrebno je, pre svega, poći od poverenja da su pukovski komiteti i osnovne organizacije u stanju da sprovedu stavove koje dobiju i na kojima se insistira.

Nezavisno od toga je pitanje mere, realnog zahteva prema starešinama u pogledu obaveza u vezi s društveno-političkom aktivnošću, imajući u vidu i zadatke na funkcionalnim dužnostima u Armiji. Ako se pođe od toga da je, na primer, u većim zgradama dužnost predsednika kućnog saveta ponekad teža od funkcionalne, tj. one za koju se prima plata, bilo bi vrlo interesantno i korisno da se dokumentuje, proračuna i proanalizira šta se sve zahteva od starešine, a šta on može da zaista dobro uradi s obzirom na raspoloživo vreme. Često se dešava da se to zanemaruje, da se zahtevi prosto guraju na svim frontovima, da se na osnovu nereálnih zahteva stvaraju sudovi, meri odgovornost, traže uzroci itd. Analiziranje i prezentiranje toga problema u bilo kom obliku i bilo kojim putem bilo bi velika pomoć u radu.

Pukovnik *Dragan VUJIĆ*

Insistiranje da podaci, bilo kojom linijom prikupljeni, budu mjerilo koliko neki starješina radi u društveno-političkim i drugim organizacijama i u organima samoupravljanja, praksa sama po sebi već prevazilazi, bez obzira na činjenicu da se tu i tamo takva mjerila još održavaju. Pri razmatranju ovog vida aktivnosti starješina neophodno je da se shvati da čovjek ne može da bude član Saveza komunista samo prije podne. Drugim riječima, ako on kao komunista dosljedno, sa punim angažovanjem i poletno izvršava svoje funkcionalne dužnosti, njegova aktivnost nije potpuna i on ne odgovara u potpunosti svojim dužnostima ako se ne angažuje i u društveno-političkim organizacijama. Na to ga, pored ostalog, obavezuje i Statut Saveza komunista.

Praksa gotovo redovno potvrđuje da starješina koji se dobro snalazi u specifičnim uslovima rada u Armiji, koji je pregalac i postiže uspjehe u radu na funkcionalnoj dužnosti, da baš taj starješina nađe sebi mjesto i aktivira se i u nekoj društveno-političkoj i drugoj organi-

zaciji na terenu, pa makar i ne bio u njenom rukovodstvu. U kućnom savjetu, na zboru stanara, na zboru birača, u Socijalističkom savezu, Savezu boraca itd., to jest svuda gdje se nađe, komunista može i mora da konstruktivno djeluje kao unutrašnja snaga koja gura naprijed, jer samo tako opravdava zvanje člana Saveza komunista. Organizovano insistiranje baš na tome da komunisti uvijek djeluju kao unutrašnja revolucionarna snaga, neosporno će dovesti i do još većeg zalaganja starješina u radu na terenu, u društveno-političkim i drugim organizacijama.

Pri tome je neophodno da se razlikuju dvije stvari. Jedno je kad neka armijska jedinica ili komanda negdje nešto učini ili pomogne, jer predstavlja organizovaniju, bolje opremljenu snagu od onih u građanstvu. Takve akcije su predmet sporazuma između komandi jedinica, s jedne, i komiteta na terenu, odnosno rukovodstva društveno-političkih organizacija i organa samoupravljanja, s druge strane. Sasvim drugo je, pak, obaveza starješina iz Armije, da se kao članovi Saveza komunista koji nastanjuju izvjesno područje, uklapaju u svakodnevnu društveno-političku aktivnost na tom području zajedno sa svim ostalim komunistima.

General-major Đuro *BLAHA*

Ako pri ocjeni rada starješina — komunista u društveno-političkim i drugim organizacijama kao oslonac služe samo statistički podaci, razne ankete i izjave, može se desiti da se jedanput konstatuje da rad ne zadovoljava, a drugi put da je dobar, a da se ipak ne zna da li je i u kojoj mjeri ocjena realna. Mnogo realnija slika može se dobiti orijentacijom da izvor podataka budu osnovne organizacije Saveza komunista u kojima svi članovi neposredno polažu račun o svom radu. Naime, statistički podaci mogu da zavaraju, da ne omoguće sticanje pravog uvida u problem.

Međutim, osnovne organizacije Saveza komunista još uvijek nemaju jasnu sliku o tome koliko i kako neko radi. Sve dok se ne postigne da komunista u osnovnoj organizaciji bude taj od kojeg će se crpsti podaci za analizu i ocjenu njegovog rada, dotle će ocjene biti podložne subjektivnim shvatanjima i, često, nategnute prema namjenskim potrebama. U tom pogledu mogu mnogo učiniti sekretari i sekretarijati osnovnih organizacija ostvarivanjem užeg kontakta sa komunistima. Riječ je, uopće, o poboljšanju metoda rada sekretara i sekretarijata osnovnih organizacija i njegovom podizanju na takav nivo koji bi u periodu između dva sastanka zaista obezbijedio njihov uvid u aktivnost svakog komunista. Možda nije na odmet pomenuti da je naš Savez komunista u toku svoje historije stekao i u tom pogledu veoma dragocjena iskustva, koja ne bi trebalo zanemarivati, već ih mnogo intenzivnije prenositi na nove kadrove. Na tim iskustvima mogu sekretari i sekretarijati osnovnih organizacija da znatno unapređuju, pored ostalog, i metod rada sa ciljem da svoje funkcije tako izvršavaju da se obezbijedi što aktivniji odnos komunista prema cjelokupnom, i ideološkom i političkom radu. Kad se to postigne, kad sekretari i sekretarijati osnovnih organizacija stvore neposredne razgovore i kontakte sa komunistima između sastanaka, onda su daleko jasnije i konkretnije

analize i ocjene kako općeg moralno-političkog stanja u jedinici, tako i svakog konkretnog pitanja, kao što je, u ovom slučaju rad starješina u društveno-političkim organizacijama na terenu.

Ukoliko se neki sekretari ili sekretarijati osnovnih organizacija služe metodom koji je upotrebljavan u periodu administrativnog socijalizma, po pravilu postižu mnogo manje uspjeha od onih koji se služe savremenijim metodom, na kojem se insistira već od Šestog kongresa naovamo, a pogotovu od Šestog plenuma CK SKJ. Većom ličnom aktivnošću sekretara i članova sekretarijata osnovnih organizacija, u praksi se uvijek postižu bolji rezultati u radu uopće, a time i solidniji uvid u aktivnost, zalaganje i život komunista van njihove službene dužnosti i funkcionalnog posla koji obavljaju u radno vrijeme.

General-major *Relja LUKIĆ*

U praćenju i usmeravanju aktivnosti komunista u društveno-političkim organizacijama neke organizacije SK većih garnizona su u poslednje vreme znatno napredovale. To što članovi takvih osnovnih organizacija stanuju u više naselja u raznim međusobno dosta udaljenim delovima grada, u kojima su sasvim različiti problemi, uslovi života i praktični dnevni politički zadaci, navelo je te organizacije da stvore aktive komunista u naseljima preko kojih će, pored ostalog, pratiti društveno-političku aktivnost članova SKJ. Negde su ti aktivisti postigli dobre rezultate u radu. Pokazalo se da oni mogu bolje pratiti i usmeravati rad komunista u naseljima nego organizacije ustanova u kojima ti komunisti rade. Neki primeri govore da osnovna organizacija SKJ nema pravu predstavu o aktivnosti nekih svojih članova i da su zapažanja aktiva SK iz naselja drukčija.

Neki aktivisti u bolje uticali na zaduženja, vršili preraspodelu dužnosti, nego što je to mogla učiniti osnovna organizacija. Zato su neke osnovne organizacije počele da zadužuju svoje članove u saglasnosti sa aktivima SK naselja. Korisno bi bilo da se takva iskustva još bolje izuče, da se radu aktiva po naseljima posveti više pažnje, jer bi se preko njih moglo uspešno rešavati: prvo, bolje praćenje aktivnosti rada onih starješina koji su tu, na teritoriji stambene zajednice, i rade u osnovnim društveno-političkim organizacijama i, drugo, raspoređivanje dužnosti pojedinih komunista u društveno-političkim organizacijama, što bi bez tih aktiva teže postigla osnovna organizacija.

Pošto je rad u društveno-političkim organizacijama i organima društvenog samoupravljanja postao složeniji i širi, neke organizacije su uočile da ni aktivisti SKJ po naseljima ne mogu sticati potpun uvid u aktivnosti komunista jer dosta njih radi u raznim organima opštine — komune, organima gradske skupštine i više drugih društveno-političkih organizacija — organa, komisija, u školskim odborima i sl., koji su van domena stambene zajednice i aktiva komunista u naselju. Na primer, samo u opštinskim organima i višim rukovodstvima i organizacijama u Beogradu iz ustanova DSNO radi 579 komunista.

Pošto je osnovna organizacija SKJ mesto gde se komunisti pripremaju da bi na svojim funkcionalnim dužnostima i u društveno-političkom radu mogli da se bore za stavove SKJ, sprovođenje programa SKJ i svakodnevne konkretne zadatke iz socijalističke izgradnje, onda pri tako razgranatom radu, mnogobrojnim i raznolikim dužno-

stima komunista iz jedne organizacije ta priprema nije laka i postaje odgovoran i sve složeniji zadatak osnovne organizacije. Organizacije koje su to prije uočile, i savremenije prilaze ovom pitanju. Uočava se ovo: treba stalno izučavati i unapređivati način saradnje sa društveno-političkim faktorima u komuni — gradu i višim, koji raspolazu informacijama i analizama o pojavama i problemima, kao i o radu i iskustvima o tome; korisno je povremeno organizovati sastanke sa širim aktivom komunista, kojemu politički faktori sa terena daju detaljnije informacije o pojedinim problemima koji se rešavaju u komuni i izlažu stavove za koje se treba boriti i sprovesti ih; da osnovna organizacija ne može pripremiti svoje članove za dobar rad u raznovrsnim organima i organizacijama samo na osnovu nekih opštih brojnih pokazatelja gde ko radi. Zato je neophodno da se unapređuje metod praćenja i usmeravanja društveno-političke aktivnosti članova SKJ.